

Ontwerp startbeslissing signaalgebied

LANGENDONK

KAMPENHOUT

STATUS/VERSIE: Versie 2 – wijzigingen goedgekeurd door Vlaamse Regering dd 31/03/2017

LEESWIJZER

Dit document geeft voor het betrokken signaalgebied invulling aan de conceptnota *“Aanpak vrijwaren van het waterbergend vermogen in het kader van de korte termijnactie uit het groenboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen”*, goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 29 maart 2013.

Op basis van het voortraject van het signaalgebied (beleidsintenties, ontwikkelingsperspectieven geformuleerd door het bekkenbestuur), een toetsing aan de overstromingsgevaarkarten en adviezen van lokale besturen, wordt door de CIW een ontwerp-startbeslissing geformuleerd voor het signaalgebied.

Bovenaan ziet u de versie van het document. Zolang de Vlaamse Regering op basis van de ontwerp-startbeslissing voor het betrokken signaalgebied geen vervolgetraject heeft goedgekeurd, voorziet de omzendbrief *“Richtlijnen voor de toepassing van de watertoets bij het vrijwaren van het waterbergend vermogen in signaalgebieden”* een bewarend beleid op basis van de overstromingskans.

Zowel de conceptnota, de omzendbrief als de fiche goedgekeurd door het bekkenbestuur zijn terug te vinden op www.signaalgebieden.be.

1 Situering¹

1.1 Algemeen

Gemeente(n): Kampenhout

Provincie(s): Vlaams-Brabant

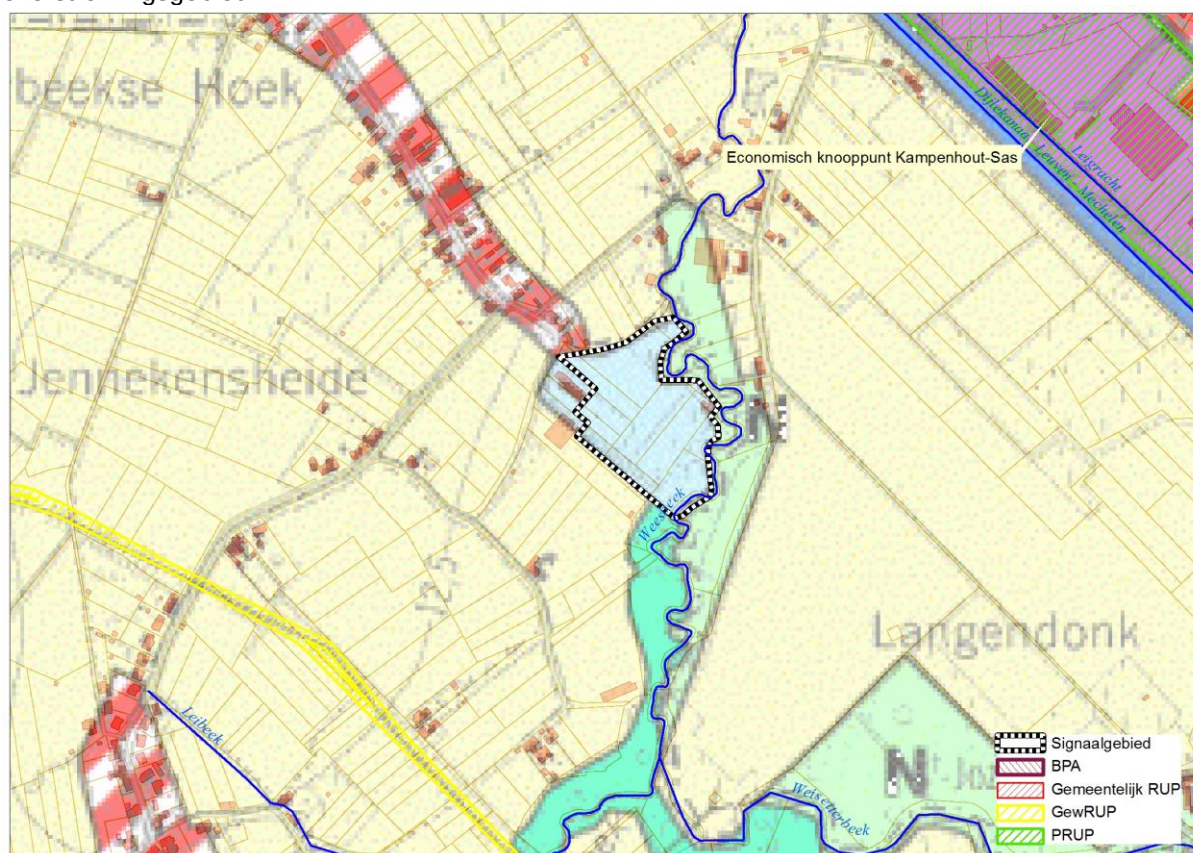
Bekken: Dijle-Zennebekken

Betrokken waterlopen: Weesbeek (2de categorie, beheerder: provincie Vlaams Brabant).

Huidige planologische bestemming: gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbaar nut

Lopende initiatieven/beleidsintenties: Het GRS bevat geen concrete visie op het signaalgebied. Wel wordt er in het richtinggevend deel aandacht geschonken aan de waterlopen als natuurverbindingsgebieden. Van 2008 tot 2011 liep het strategisch project in uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen "Groene Bekken van de Weesbeek". Het signaalgebied ligt volgens de visiekaart van het strategisch project in een zoekzone voor de mogelijke inrichting van een overstromingsgebied. Het strategisch project leverde geen concrete aanzet tot de opstart van een planningsproces. Voor de Weesbeek wordt een hercategorisering naar 2de categorie vooropgesteld, waardoor de provincie Vlaams Brabant waterloopbeheerder zou worden.

Globale beschrijving: Het signaalgebied is gelegen in het noorden van de gemeente Kampenhout en grenst aan de gemeente Boortmeerbeek met de Weesbeek als grens. Het huidige bodemgebruik is voornamelijk weiland (paarden+rijpiste) met bebossing langs de Weesbeek. Een strook langs de Weesbeek kent een effectieve overstromingsproblematiek en komt in aanmerking voor de aanleg van een gecontroleerd overstromingsgebied. Er zijn (nog) geen concrete plannen voor de aanleg van een overstromingsgebied.

Figuur: situering signaalgebied op gewestplan met aanduiding van goedgekeurde BPA's en RUP's en weergave van de

¹ Een uitgebreide situering is terug te vinden in de fiche zoals goedgekeurd door het bekkenbestuur. Belangrijke vervolgstappen die sinds het finaliseren van de fiche door het bekkenbestuur genomen zijn, worden in voorliggend document weergegeven.

1.2 Overstromingsgevaar

1.2.1 OVERSTROMINGSRICHTLIJN²

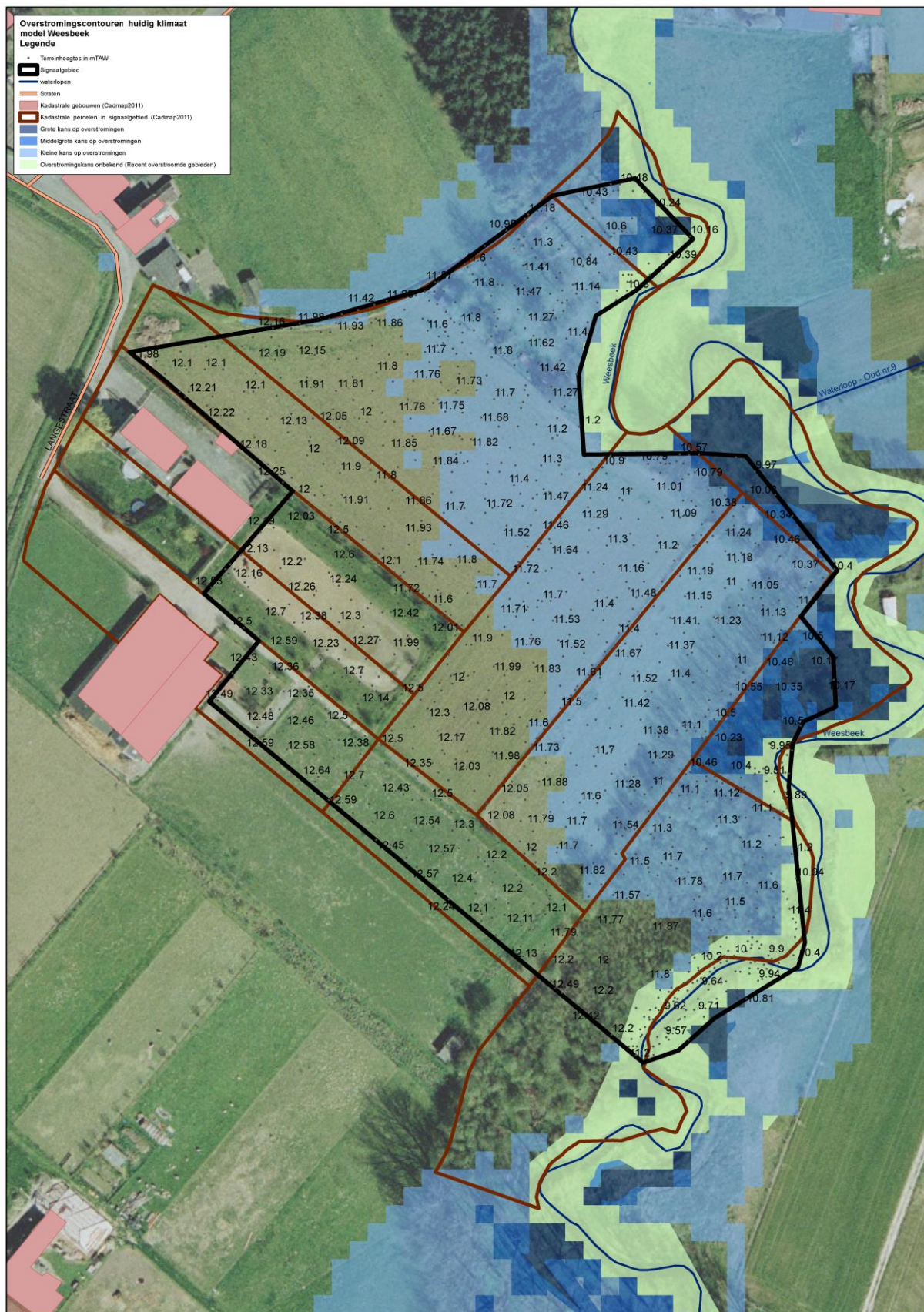
In het kader van de Europese Overstromingsrichtlijn (ORL) zijn overstromingsgevaarkaarten opgemaakt die op de CIW van 10 oktober 2013 goedgekeurd werden. Ze vormen een aanvulling of verfijning op de informatie die bij de opmaak van de fiches door de bekkenbesturen beschikbaar was.

De overstromingskansen klein, middelgroot en groot komen voor de Vlaamse waterlopen in alle bekkens bij benadering overeen met overstromingen met een terugkeerperiode van 1000, 100 en 10 jaar. Wanneer er geen gemodelleerde overstromingsgevaarkaarten beschikbaar zijn wordt enkel de kaart van de Recent Overstroomde Gebieden (ROG) weergegeven^[2]. De kaarten geven steeds de huidige situatie weer en houden geen rekening met mogelijke of geplande ingrepen.

Ongeveer de helft van het signaalgebied kent een kleine overstromingskans met vlak langs de Weesbeek enkele zones met een middelgrote en grote overstromingskans.

² Richtlijn 2007/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2007 over beoordeling en beheer van overstromingsrisico's. Deze richtlijn werd omgezet in het decreet Integraal Waterbeleid op 16 juli 2010.

^[2] gebiedsdekkende afbakening van alle effectief overstroomde gebieden in Vlaanderen in de periode 1988 tot heden

Handleiding kaart: De weergave van de kadastrale gebouwen (Cadmap 2011), kadastrale percelen (Cadmap 2011), straten en waterlopen geven een situering van het signaalgebied. De terreinhoogtes uitgedrukt in mTAW geven een indicatie van het maaiveldniveau. De blauwe contouren geven de huidige overstromingskans weer. Hoe donkerder blauw, hoe groter de overstromingskans. De groene contour geeft de recente overstromde gebieden (ROG) weer, waar geen specifieke overstromingskans gekend is.

1.2.2 KLIMAAT-TOETS

De Overstromingsrichtlijn vraagt om bij het voorkomen of beperken van mogelijk negatieve gevolgen van overstromingen rekening te houden met o.a. de invloed van klimaatverandering. Onderstaande kaarten met klimaatprojectie werden opgemaakt in kader van de orbp-studie van VMM-AOW^[3] en geven niet alleen de overstromingskans (bij gemiddelde klimaatprojectie) maar ook de overstromingsdiepte (bij hoge klimaatprojectie). Vanuit het no regret principe lijkt het aangewezen om adaptief bouwen of waterbestendig bouwen af te stemmen op toekomstige overstromingshoogtes met hoge klimaatprojectie.

Niet beschikbaar.

2 Overlegvergadering lokaal bestuur (18/03/2014)

Gemeente niet aanwezig, geen advies.

Provincie verontschuldigd. De deputatie keurde in zitting van 13/03/2014 de ontwerp-startbeslissing goed mits rekening gehouden wordt met de bestaande vergunde activiteiten en de natuurverbinding die voor de beekvallei vooropgesteld wordt. Motivering in advies:

De betreffende percelen omvatten de zone voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen volgens het gewestplan. De percelen die aansluiten bij de waterloop en sterk overstromingsgevoelig zijn (kaart p. 4), zijn momenteel in gebruik als weiland. Op de percelen die aansluiten bij de Langestraat bevindt zich een woning met stalling. We beschikken niet over de vergunningstoestand van deze gebouwen. Bij deze gebouwen hoort eveneens de loods die westelijk aan het gebied grenst. Uit de configuratie van de gebouwen en de luchtfoto's kan opgemaakt worden dat hier een paardenhouderij gevestigd is. Het bedrijf staat niet als landbouwbedrijf geregistreerd waardoor het aantal paarden vermoedelijk lager is dan 15.

Binnen het provinciaal ruimtelijk structuurplan is het gebied gelegen binnen het natuurverbindingsgebied 'Onderlinge natte verbinding via valleien van de Barebeek en Weesbeek' (8a) en 'Natuurverbinding boscomplexen Barebeek-Weesbeek-Molenbeek-Weisseterbeek (Roosbroeken-Vossekot, Steentjesbos-Weisseterbos, Weisseterbos-Vijverbossen, Hellebos-Floordambos)' (8b). Voor dit gebied wordt de onderlinge verbinding en de versterking van de reeds goed ontwikkelde bosstructuur rondom de bovenlopen van Barebeek en Weesbeek vooropgesteld.

Volgens het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan is het terrein gelegen binnen een openruimtekamer en op de rand van een bovenlokale beekloop. De open ruimtekamers moeten zoveel mogelijk behouden worden als open ruimten binnen een dicht bebouwd gebied, zodat (nieuwe) kleinschalige leefbare landbouwactiviteiten in de toekomst mogelijk blijven en ter vrijwaring van het landelijk karakter van de gemeente. In de open ruimtekamers wordt er steeds uitgegaan van een maximaal hergebruik van leegstaande bedrijfsgebouwen. De landbouwfunctie kan er maximaal behouden worden door nieuwe ontwikkelingen binnen de agrarische structuur mogelijk te maken. De regio wordt gekenmerkt door grondgebonden land- en tuinbouw en de productie van grondloze witloofteelt. De open ruimtekamers zijn geschikt voor hobbylandbouw en voor bepaalde vormen van verbreding toegelaten zijn: maneges, boomgaardkwekerijen, kwekerijen van planten, bedrijven voor tuinaanleg, kleinschalige bebossing en serres, mits een verantwoord ruimtegebruik en mits een landschappelijke inkleding van de serregebouwen. In het netwerk van beeklopen staat het behoud en herstel van natuurwaarden voorop als landschappelijk structurerende groene en/of open linten. Specifiek voor de Weesbeek staat het versterken van de ecologische waarde en de waterhuishouding voorop (o.a. enkel gebruik van waterdoorlatende materialen en/of biologisch afbreekbare voor oeverherstel wanneer noodzakelijk, realiseren van kleine overstromingsgebiedjes, indien mogelijk verwijdering van ongewenste harde oeverbeschermingsmaterialen, eventueel hermeandering en ecologisch herstel van de waterloop, behoud van bosrelicten en kleine landschapselementen, voorzien van natuurlijke oeverzones op plaatsen waar dit nog niet het geval is: graszone, moeraszone, bos/bomenrijzone, vrije zone). Vanuit de landbouw wordt er rekening gehouden met de beperkingen die – met het oog op het behoud en herstel van natuurwaarden – aan de bedrijfsvoering worden gesteld. Door het behoud van

^[3] "Onderbouwing van het overstromingsrisicobeheerplan voor de onbevaarbare waterlopen, VMM, 2013"

de beplanting langs deze beken en door het versterken van de natuurlijke structuur waar nodig, kunnen deze beeklopen dienst doen als belangrijke verbindingen tussen ecologisch waardevolle gebieden.

Op basis van bovenstaande beleidsvisies en de overstromingsproblematiek kan ingestemd worden met de inrichting van (delen van) deze zone in het kader van de overstromingsproblematiek mits er rekening gehouden wordt met de bestaande vergunde activiteiten en de natuurverbinding die voor de beekvallei vooropgesteld wordt.

Het gebied is niet gelegen binnen een gebied waarvoor de provincie Vlaams-Brabant op korte termijn planningsinitiatieven zal opstarten. Binnen de zone voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen volgens het gewestplan is het inrichten van een overstromingszone vergunbaar. Er dient hiervoor geen herbestemming te gebeuren.

3 Keuze ontwikkelingsperspectief, instrument en initiatiefnemer

C: nieuwe functionele invulling voor het gehele gebied:

- Kleine tot grote overstromingskans;
- Zoekzone voor aanleg (gecontroleerd) overstromingsgebied in functie van wateroverlast in de regio;

Instrument:

De opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan voor het hele signaalgebied wordt voorgesteld indien noodzakelijk in functie van de aanleg van een overstromingszone.

Initiatiefnemer: provincie

Herbestemming door provincie indien dit voor de aanleg van een overstromingszone door de provincie noodzakelijk blijkt.

4 Conclusie

In functie van de eventuele aanleg van een (gecontroleerd) overstromingsgebied (en de realisatie van een natuurverbinding) in het signaalgebied dient de gehele zone gevrijwaard te worden van bebouwing. Afhankelijk van de vergunbaarheid hiervan kan de opmaak van een provinciaal RUP afgewogen worden. Indien de aanleg van een GOG niet aan de orde is kunnen in overleg met de gemeente andere potenties van het gebied onderzocht worden. Het gebied blijft in beide scenario's bouwvrij.

Beslissing Vlaamse Regering

De Vlaamse Regering gaf de gouverneur de opdracht om verder overleg te voeren, met het oog op het aanduiden van een initiatiefnemer voor het vervolgtraject

De betrokken waterloop is intussen gewijzigd van 1ste naar 2de categorie. Er wordt in eerste instantie met de provinciale dienst waterlopen bekeken of het gebied in aanmerking komt voor inrichting als overstromingsgebied en of daar dan een RUP voor nodig is want het gebied is nu al zone voor openbaar nut. Indien de aanleg van een GOG niet aan de orde is kunnen in overleg met de gemeente andere potenties van het gebied onderzocht worden. Het gebied blijft in beide scenario's bouwvrij.

De Vlaamse Regering neemt kennis van de resultaten. Het ontwikkelingsperspectief zoals opgenomen in de startbeslissingsfiche wordt aangevuld met bovenstaande conclusies.